

Motion till riksdagen 2010/11:A254

av **Josefin Brink m.fl. (V)**

Undantagsregeln i lagen om anställningsskydd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att rätten för arbetsgivare i företag med högst tio anställda att ensidigt undanta två personer från turordningen ska tas bort ur 22 § lagen om anställningsskydd (LAS).

Motivering

Turordningsreglerna vid uppsägning p.g.a. arbetsbrist gör att arbetsgivare inte fritt kan välja vilka som ska sägas upp. Turordningskriterierna i LAS är anställningstid och ålder. Dessa kriterier är till skillnad från t.ex. kompetens objektiva och lätta att fastställa. Om det krävs omplaceringar ska de som ska vara kvar enligt LAS ha tillräckliga kvalifikationer för det kvarvarande arbetet.

År 2000 beslutade en riksdagsmajoritet bestående av Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet att arbetsgivare med högst tio anställda innan förhandlingarna inleds, utan att ange skäl, får undanta två personer som denne vill ha kvar. Det innebär att förhandlingsrätten sätts ur spel. Arbetsgivarens ensidiga beslut kan inte heller rättsligt prövas.

Enligt IFAU:s rapport, *Sist in – först ut? En utvärdering av undantagsregeln* (2008), har undantagsregeln inte lett till fler nyanställningar i små företag. IFAU fann däremot en viss ökning av antalet avgångar bland löntagare i åldern 55–64 år. En orsak till att regeln har fått begränsat genomslag är enligt rapportförfattarna att det redan före lagändringen var enkelt för arbetsgivare att göra lokala överenskommelser med facket om avtalsturlistor. Rapportförfattarna menar också att det ökade antalet visstidsanställningar har minskat behovet av undantag från turordningsreglerna.

Fel! Okänt namn på

Även om det inte är så många arbetsgivare som har använt sig av möjligheten att undanta två av de anställda från turordningen har undantagsregeln stor betydelse. Dels för att den som nämnts inskränker förhandlingsrätten, dels för att den ökar otryggheten för alla anställda vid företag med högst tio anställda. Det finns inga sakliga skäl till att anställda i mindre företag ska ha sämre anställningsskydd än anställda i större företag.

LAS ger parterna tillräckligt utrymme att förhandla fram lösningar vid uppsägningar p.g.a. arbetsbrist som är både rättssäkra för den enskilde och motsvarar behoven på arbetsplatsen. Nyckelpersoner var genom kravet på tillräckliga kvalifikationer skyddade redan innan undantagsregeln infördes.

Rätten för arbetsgivare i företag med högst tio anställda att ensidigt undanta två personer från turordningen ska tas bort ur 22 § LAS i enlighet med vad som anförts i motionen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 19 oktober 2010

Josefin Brink (V)

Ulla Andersson (V)

Christina Höj Larsen (V)

Jacob Johnson (V)

Rossana Dinamarca (V)

Wiwi-Anne Johansson (V)